

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 1098) zwanej dalej ustawą, uznanie za rezerwat przyrody obszarów następuje w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, które określa jego nazwę, położenie lub przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, cele ochrony oraz rodzaj, typ i podtyp rezerwatu przyrody, a także sprawującego nadzór nad rezerwatem.

Rezerwat przyrody „Sugry” imienia Janusza Szostakiewicza zlokalizowany jest w północno - wschodniej części województwa lubelskiego, 4,5 km na południe od miejscowości Kodeń, przy drodze Włodawa-Kodeń.

Całość gruntów rezerwatu należy do Skarbu Państwa i jest administrowana przez Nadleśnictwo Chotyłów, podległe Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie. Rezerwat tworzą następujące wydzielania leśne: 346c, 346d, 346f, 347a, 347b, 347c, 347d, 347f, 347g, 349d, 349f, 349g, 349h, 349i, 350a, 350b, 350c, 350d, 350f, 350g, 350h leśnictwa Zabłocie.

Według ewidencji gruntów i budynków powiatu bialskiego rezerwat przyrody swoim zasięgiem obejmuje fragmenty działek ewidencyjnych nr 2730/1, 2733/1, 2729/1, 2732/1 obrębu ewidencyjnego Kodeń III w gminie Kodeń.

Wokół rezerwatu wyznaczono otulinę obejmującą następujące wydzielania leśne: 343g, 343i, 343j, 344b, 344c, 344d, 344f, 344g, 344h, 344i, 344j, 344k, 344l, 344m, 347h, 347i, 350i, 350j leśnictwa Zabłocie.

Według ewidencji gruntów i budynków powiatu bialskiego otulina rezerwatu przyrody swoim zasięgiem obejmuje fragmenty działek ewidencyjnych nr 2730/1, 2729/1, 2731/4, 2731/3, 2734/1 obrębu ewidencyjnego Kodeń III w gminie Kodeń.

Przedmiotem ochrony w rezerwacie „Sugry” imienia Janusza Szostakiewicza jest bór chrobotkowy *Cladonio-Pinetum* z licznymi gatunkami chronionymi.

Bory chrobotkowe wykształcają się na najbardziej ubogich i suchych siedliskach leśnych. W drzewostanie tych borów dominuje sosna zwyczajna *Pinus sylvestris*, która rośnie na ogół w dość niskim zwarciu. Ich cechą charakterystyczną jest bardzo dobrze rozwinięta warstwa porostowo-mszysta, w której dominują porosty z rodzaju chrobotek *Cladonia* i mszaki z rodzajów widłoząb *Dicranum* i rokietnik *Pleurozium*.

Bór chrobotkowy w rezerwacie przyrody „Sugry” imienia Janusza Szostakiewicza wykształcił się na gruntach porolnych. W latach dwudziestych i trzydziestych XX wieku były to tereny rolne, częściowo uprawiane, a częściowo miały charakter nieużytków lub suchych pastwisk z samosiewem sosny. Okoliczni mieszkańcy wypasali tu owce i kozy. Po II wojnie światowej zaprzestano użytkowania rolniczo-pasterskiego tego terenu i na skutek sukcesji naturalnej oraz dolesiania, dotychczasowe zadrzewienia zwiększyły swoją powierzchnię.

Drzewostan boru chrobotkowego *Cladonio-Pinetum* w rezerwacie przyrody „Sugry” imienia Janusza Szostakiewicza jest luźny i buduje go głównie sosna zwyczajna *Pinus*

sylvestris (pokrycie 40-60%). Często jest ona charakterystycznie nisko rozgałęziona. Domieszkę stanowi brzoza brodawkowata *Betula pendula* oraz w niektórych płatach sosna Banksa *Pinus banksiana*. Drzewostan ten jest zróżnicowany pod względem wysokości drzew i zwarcia, co wiąże się z jego wiekiem. W warstwie podszytu występują podrosty drzew – sosny zwyczajnej *Pinus sylvestris* i brzozy brodawkowatej *Betula pendula* oraz krzewy jałowca pospolitego *Juniperus communis*. W warstwie runa przeważają porosty. Odnotowano obecność 40 gatunków porostów naziemnych. W niektórych płatach duży udział stanowią także mszaki.

Badania naukowe prowadzone w latach 2014 - 2016 wskazały na występowanie w rezerwacie przyrody „Sugry” imienia Janusza Szostakiewicza bogatej bioty porostów, liczącej 69 gatunków. O wysokich walorach bioty porostów świadczy obecność 5 gatunków objętych ochroną gatunkową ścisłą: włostka Motyki *Bryoria motykana*, brązowniczką płotową *Tuckermanopsis sepincola*, odnożyca jesionowa *Ramalina fraxinea*, brodaczką kędzierzawą *Usnea subfloridana*, złotlinka sosnowa *Vulpicida pinas* i 14 gatunków objętych ochroną częściową: brązowniczką zielonawą *Tuckermanopsis chlorophylla*, brodaczką kępkową *Usnea hirta*, chrobotek leśny *Cladonia arbuscula* ssp. *squarrosa*, chrobotek łagodny *Cladonia mitis*, chrobotek najeżony *Cladonia portentosa*, chrobotek reniferowy *Cladonia rangiferina*, chróścik karłowaty *Stereocaulom condensatum*, odnożyca mączysta *Ramalina farinacea*, płucnica islandzka *Cetraria islandica*, płucnica kędzierzawa *Cetraria ericetorum*, płucnica kolczasta *Cetraria aculeata*, popielak pylasty *Imshaugia aleurites*, pustulka rurkowata *Hypogymnia tubulosa*, włostka brązowa *Bryoria fuscescens*. Na szczególne podkreślenie zasługuje obecność włostki Motyki *Bryoria motykana* – gatunku uznawanego za wymarły, rosnącego na badanym terenie na kilku brzozach.

Ponadto niniejsze badania wykazały na terenie rezerwatu przyrody „Sugry” imienia Janusza Szostakiewicza występowanie 19 gatunków mszaków, w tym objętych ochroną częściową: jeden gatunek wątrobowca - rzęsiak pospolity *Ptilidium ciliare* oraz 10 gatunków mchów: bezlist zwyczajny *Buxbaumia aphylla*, fałdownik nastroszony *Rhytidiadelphus squarrosus*, rokićnik pospolity *Pleurozium schreberii*, gajnik lśniący *Hylocomium splendens*, piórosz pierzasty *Ptilium crista-castrensis*, drabik drzewkowy *Climacium dendroides*, jodłówka pospolita *Abietinella abietina*, tujowiec tamaryszkowy *Thuidium tamariscinum*, widłoząb miotłowy *Dicranum scoparium* i widłoząb kędzierzawy *Dicranum polysetum*.

Bór chrobotkowy chroniony jest jako siedlisko: śródładowy bór chrobotkowy o symbolu 91T0 w ramach Dyrektywy Rady 92/43/EWG. z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywy Siedliskowej).

Rezerwat przyrody „Sugry” imienia Janusza Szostakiewicza położony jest w granicach Nadbużańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Transgranicznego Rezerwatu Biosfery Polesie Zachodnie. Ponadto teren ten podlega ochronie w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 w postaci obszaru Dolina Środkowego Bugu PLB060003.

Z uwagi na wyżej wymienione unikatowe warunki siedliskowe terenu oraz bogactwo porostów i mchów obiekt w pełni spełnia definicję rezerwatu przyrody podaną w art. 13 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody tj. obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

W niniejszym akcie prawnym, wykorzystując dane systemu informacji przestrzennej, wprowadzono załączniki w postaci mapy obszaru projektowanego rezerwatu wraz z jego otuliną oraz wykaz współrzędnych punktów załamania granic, sporządzonych w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, o którym mowa w rozporządzeniu Rady ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (tekst jedn. Dz. U z 2012 r., poz. 1247 ze zm.).

Nadzór nad przedmiotowym rezerwatem został powierzony Regionalnemu Konserwatorowi Przyrody w Lublinie.

Projekt zarządzenia został zaopiniowany pozytywnie przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody, działającą przy Regionalnym Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie, Uchwałą nr 2/2019 z dnia 10 czerwca 2019 roku.

Projekt zarządzenia został poddany konsultacjom społecznym, w których uczestniczyli:

- 1) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie,
- 2) Nadleśnictwo Chotyłów,
- 3) Urząd Gminy Kodeń,
- 4) Społeczeństwo - poprzez wydanie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 28 lutego 2020 r., znak WPN.6200.1.6.2018.MO, zawiadamiającego o sporządzeniu projektu zarządzenia w sprawie ustanowienia rezerwatu przyrody „Sugry” imienia Janusza Szostakiewicza i możliwości składania przez wszystkich zainteresowanych uwag i wniosków do projektu niniejszego zarządzenia. Obwieszczenie zostało podane do publicznej wiadomości poprzez opublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie.

W trakcie konsultacji uwagi i wnioski do projektu zarządzenia zostały zgłoszone przez Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych w Lublinie w piśmie z dnia 17 marca 2020 r., znak ZO.7212.112.2018, gdzie wniesiono o skorygowanie granic otuliny rezerwatu przyrody „Sugry” imienia Janusza Szostakiewicza, poprzez wyłączenie z otuliny wydzieleń: 346a, 346b, 346g oraz 349a, 349b, 349c leśnictwa Zabłocie (obejmujących tereny bezpośrednio przylegające do rzeki Bug).

Niniejsze uwagi Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie zostały uwzględnione w całości.

Ponadto, w trakcie konsultacji, uwagi do projektu zarządzenia zostały wniesione przez Nadleśnictwo Chotyłów w piśmie z dnia 17 marca 2020 r., znak ZG.7212.2.2020, gdzie zwrócono uwagę na przedstawione poniżej kwestie.

Nadleśnictwo Chotyłów, podobnie jak Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie, wniosło o skorygowanie granic otuliny rezerwatu przyrody „Sugry” imienia Janusza Szostakiewicza, poprzez wyłączenie z otuliny wydzieleń: 346a, 346b, 346g oraz 349a, 349b, 349c leśnictwa Zabłocie stanowiących działki ewidencyjne o numerach: 2733/1, 2732/1 (obejmujących tereny bezpośrednio przylegające do rzeki Bug).

Dodatkowo Nadleśnictwo Chotyłów wniosło o zmianę granic otuliny rezerwatu przyrody „Sugry” imienia Janusza Szostakiewicza, poprzez wyłączenie z otuliny wydzieleń: 348a, 348b, 351a leśnictwa Zabłocie, stanowiących działki ewidencyjne o numerach: 2725/1 i 2724/1 obrębu ewidencyjnego Kodeń III (obejmujących tereny bezpośrednio przylegające, od strony zachodniej, do drogi wojewódzkiej Włodawa-Kodeń).

Ponadto Nadleśnictwo Chotyłów zwróciło uwagę, że w uzasadnieniu projektu zarządzenia nie wymieniono wydzieleń: 343g, 343i, 343j, 344b, 344c, 344d, 344f mimo, że zgodnie z załącznikiem mapowym do zarządzenia niniejsze wydzielania powinny wejść w skład otuliny rezerwatu przyrody. Oprócz tego w uzasadnieniu projektu zarządzenia podano błędny numer jednej z działek ewidencyjnych wchodzących w skład otuliny - wpisano: nr 2731/1, natomiast powinno być: 2731/4.

Wyżej wymienione uwagi Nadleśnictwa Chotyłów zostały uwzględnione w całości.

Projekt niniejszego aktu prawa miejscowego, na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (tekst jedn. Dz. U. 2019 r., poz. 1464 z zm.), został uzgodniony przez Wojewodę Lubelskiego pismem z dnia 20 lipca 2021 roku, znak PN-I.0522.35.2021.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie
dr inż. Arkadiusz Iwaniuk